Marele TURNEU AL COMPANIEI CĂRĂBUȘ

120 persoane Director C. TANASE

SE VA JUCA FORMIDABILUL SUCCES BUCUREȘTEAN

„POFTA BUNA LA TANASE"

C. TANASE

Revistă în 2 acte și 52 tablouri de NICAN, MAXIMILIAN, G. FULGA, ST. CRISTODULO

Muzica G. DENDRINO

Această revistă s'a jucat în București cu un succes extraordinar și un ansamblu excelent.

Compania se prezintă în turneu cu aceiași montare și același personal artistic în frunte cu **C. TANASE,** MIA APOSTOLESCU, LIANA MIHAILESCU, JOUJOU PAVELESCU, ELENA BURMAZ, VIVETTE POPESCU, Bombonica Grozea, Severa Moreli, Maria Dinu, Sura Alexandra, și d-nii: AL. GIUGARIU, N. ROMAN, PUIU MAXIMILIAN, I. DINESCU, G. TRESTIAN, I. Antonescu, C. Dodu, Puiu Șerbu, Emil Popescu, I. Stoenoiu și extraordinarii comici STROE ȘI VASILACHE.

MARE BALET 40 balerine și 16 Boys

sub conducerea maes trului S. SIOMIN

Cea mai grandioasă montare ce s'a văzut în România.

Cel mai hilariant spectacol; se râde cu lacrimi.

Orchestra sub conducerea maestrului compozitor Gh. Dendrino.

ITINERARIUL

APRILIE		MAIU	
Luni 25 Aprilie (A 2-a zi de Paște) **Alexandria**	M. 26 T-Măgurele	D. 1 Mediaș	V. 6 Petroșani
	M. 27 Târgoviște	L. 2 Bistrița	S. 7 Caransebeș
	J. 28 Giurgiu	M. 3 Dej	D. 8 Tg.-Jiu
	V. 29 Câmpina	M. 4 Turda	L. 9 Slatina
	S. 30 Sighișoara	J. 5 Alba-Julia	M. 10 Călărași

Grădina lui Dumnezeu

LA IARBĂ VERDE, - ALTĂDATĂ

de C. COSCO

Stam în ajunul Paștilor la un pahar de vin cu „pretenul" meu Niță Pitpalac. Și sorbind așa, ne făceam că ținem minte de demult.

— Cum se cară vremea, Nea Niță! zic.

— Păi! Și se schimbă toate... Ascultă, mă Năică, tu mai știi de Stan Țăranu? Cu dulap, cu iarbă verde, cu complect... Era pă Fraților, aproape de Hanul Dracului.

— Dar de Văraru?

— Pă lângă Cuza-Vodă. Iarbă verde, mititei, rubiniu în ulcele... Pă jos, la pătură sau rogojină. Numai cioclovinele stăteau de Paști acasă, la mese.

— Dar Bordeiul? Dar Fierăstrăul?

— Nea Niță, cu pește derect din baltă și cu balauri de-ți cântau „Foaie verde maghiran" iar despre ziuă îți ziceau „Zorile" cu batista pă țambal...

— Ascultă ici-șa, Itidentule, dar tu știi pă ăia, ciobanii, cari strigau „hei, căsulei! Căsuțu" și vindeau caș din saci, din cari se scurgea gârlă apa? Ori pe ăia cari vindeau, pela patru după amiazi, „lipie caldă" în coșuri ca d'un metru, purtate pe scâfârlie?

— Eu, nu uit, nea Niță, pe ăia cu „anghețată-limoanidereci-culata", adicătelea înghețată de lămâie și de ciucalată, sau pe ăl cu „zaharache-bastonache"... Dar ulița franțeză o știi? Era p'acolo „Dacia". Iarna cu baluri. Balul căruțașilor, balul cojocarilor, „Lemn și fier", „Cucuzel"... Vara făceau teatru Bozianu, Moru; juca și actoru mare Neculae Hagiescu, și crăpa sala de compănii de ostași. Vedeam „Fata aerului", „Păunașul codrilor", „Strigoiul" ori „Idiotul" pe care îl făcea Armășescu.

— Mă, dar tu știi, pe podu Mogoșoaei, încoace, aproape de ulița franțeză, unde era „Caru cu bere"?

— Lângă Zlătari, nea Niță, în față, nu unde e acu. Dar cofetăria Frederic?

— Cam pe unde e poliția. Dar, stăi, mă rumâne, că p'aicilea nu prea umblai tu. Eu îmi bat capu după grădini și după aer, că creștinu, de Paști, nu mai este urs, ese din bârlog.

— Nea Niță, eu știu pă unde erau jarcaleții. Venea prin mahalaua Cuțitu de argint. Alegeai lăutar și din Sfinți, dar și p'aici găseai. Ți-aduci aminte de Bușcă, băsarul sau de Gură de câne, chitaristu? Erau dați naibi la numțile cu dar.

— Mă gândesc acușica la ceva unde să întind o pătură, să desfac câteva cutii cu sardele, să scot din hârtii mezeluri, pastramă de briceag... Să fie și o gârliță unde să proptesc, legată de gât, o damigeană cu profir... Altădată erau Turloaia, Măgurele, mânăstirile...

— Este nea Niță și azi parc; dar la parcu ăsta, verde este numai uluca, trei felinare, doi leandri și mititelu, dacă a rămas nevândut de alaltăeri.

— Mă Itidentule, tu n'ai memoriu. Îți aduci tu aminte de grădina Trucadela (Trocadero) dela Filaret sau de grădina Băicoianu care era, tot pe acolo, pe coastă, când suiai spre gară și se lăsa în Gramont până se îneca în smârcurile cu trestie, cu lipitori și cu broaște?

Trecea mortu pe șoseaua prăfuită, între două fronturi de arbori cari trăesc și azi în parcul Carol și urca în deal la Bellu. Susură răposatului în drum ciușmeaua lui Cantacuzin și pe stânga mai sus pe unde se făcuse, când fu expoziția, tobogan pe târșiite, fâșiă de adio papura.

Dacă era Duminică, când cel cărat din lume cu „adio și n'am cuvinte" trecea de coama dealului, auzea din derecția unde sunt acum Arenele, cântec pe neodihnite. Cântă „mozica" militără. Era fanfara reghimentului 4 Ilfov No. 21 și o conducea don căpitan Kratohvil sau era 6 Mihai-Viteazul, zis 6 cărămidari (fiindcă avea mulți răcani balaoacheși) și o ducea cu bățul don căpitan Namian. Auzea mortul, — în drumul lui de apoi, — „Hai raci cu nădragi, țântărași cu cisme largi" și sbârcea din nas că nu poate să sară din caretă când basul de alamă grohăia „Sârba popilor" sau „Cucuruz cu frunza'n sus".

Eu când mă duceam la Trucadela eram aproape un sgâmboi, dar mă topeam — că de mic am fost al dracului — după dimoanzele cari țopăiau cu cavaleri și nu mă băgau în seamă.

Du-te tu azi la Parcu Crizantina sau la parcu Făgădău. Balaurii cântă din opereta „Bate vântu și-a să stea" sau din „Cățeaua la prune", iar garsoanele o sucesc ca turcoaicele dela Moși cu tangu și fostrotu.

La Trucadela veneau fetele că era serbarea soțietății „Fulgerul" a birjarilor din Capitală, cu „ariile de dans cele mai plăcute și mai alese", cu bătae de „confecte" și bătaie d'ailantă cu labe, de făceau boiangerie la oiște.

Mamanzelele de pe atunci jucau sârba'n valț după „Leliță Ioană", se înfigeau la padicatru sau polca'n craiț și se angajau la „lanseu" sau la cadril.

Eu mă risipeam după Dilica, fata lu nenea Vache, măcelaru. Era ca o trestie de înaltă și cu un dovleac ca de păpușă. Dar ea nu se uita la mine că eram o loază, ci se livantă cu un tipograf care avea fleică pe frunte și-i cânta cu armonica pe la poartă „Ieși fetiță la portiță" sau „La șalul cel negru".

— Nea Niță, dar la grădina Băicoianu?

— Tot așa, măi flețule. Se făcea cort pe patru stâlpi pentru danț. Stâlpii erau chivernisiți cu trestie verde. Sub coperiș veneau lanțuri și ghirlande din hârtie de rotocoale.

Băiatul lui nea Bontaș dela Uzina de gaz, trata amor cu fata lui nea Gligore Cârnu și în tratarea amorului venea că alde Bontaș o poftea pe Veta la câte o bragă dela Ivan, care era prezent la serbare, cu donița numai în alamă strălucind ca soarele.

Eu mă uitam cu jind și la fata lu Cârnu și la bragă, oftam în inimioara mea de năzgâmb și, în „oltim", mă împăcam de unu singur cu o „jumătate" de bragă și o jumătate de rahat, — cinci parale toată consumația și tot aliș-verișu.

Când se întuneca și până nu apucau cavalerii s'o facă „nasulie grubă" călcându-se întâi pe bombeu, Veta, fata lui nea Gligore Cârnu, se strecura ca șopârla cu Bontaș în valea grădinei Băicoianu unde, după ce declara catifelei credință în eternitate pentru totd'auna, rămâneau să privească stelele și floricele.

— Dar la Brigadiru, nea Niță?

— Tot așa de frumos și de șucar, chiar când era mardeală. Că totd'auna cădea câte unu în petrecere, fiindcă se prostea să joace gagica altuia.

— Dar acu ce grădini o mai fi, nea Niță? Că mâine, cum e Paști, am răzbi prin partea locului.

— Mă, Năică, sântără și-acu. Eu n'am apucat, ce să zic, Grădina cu cai ori Giaferu, dar astăzi zic că... tot grădina lui Dumnezeu e a mai mare.

— Plină, nea Niță, cu dobitoace...

— Și cu Iscarioți, mă..., cari n'au verde decât veninul dintr'înșii.

M'am uitat la „pretenul" meu. Am clătinat din cap c'așa e, — și, pă chestia asta, am mai ars o „juma", așteptând Invierea și cearta femeilor acasă pă cum că, tot aducându-ne aminte, ne-am uitat la cârciumă, la „Steag".

SIMONE
SE SCOALĂ DIN SOMN...
...însă înainte de culcare, eri seara, tenul ei a fost supus unei binefăcătoare odihne, grație acestei creme unice, recomandată de medici, care e Crème Simon. De-aceia tenul ei e neted și catifelat.
SIMON
CRÈME SIMON
CRÈME SIMON
PE TIMP FRUMOS SAU PE FURTUNĂ
CREME SIMON E CEA MAI BUNĂ

Primul scriitor de medicină popularizată

—oxo—

Doctorul Ștefan Piscupescul

Popularizarea medicinei, care se face astăzi cu atât de mult succes prin ziare, reviste speciale și radio, nu este un semn exclusiv al vremei noastre. De când a existat medicina omul a fost curios să afle; și când acest interes a avut ca subiect însăși sănătatea lui, s'a înregistrat un spor de curiozitate, de dorință de a ști. In țara noastră acum o sută de ani, în zorile medicinei mone, a existat un puternic curent de poularizare. Au scris pentru norod între 1801 și 1850 medici ca Czihak, Cretzulescu (primul „boer" medic la noi) Cuciureanu, Piscupescul (despre care vom vorbi mai pe larg) Fetul, Polizu, Vasici, Vârnav (primul, editor al unei reviste de medicină popularizată) Barasch, etc. Mulțimea scrierilor nu arată numai râvna medicilor scriitori, ci deopotrivă interesul publicului care a făcut să se reediteze unele lucrări. Astfel aceste cărți au avut un răsunet extraordinar, ajungând a fi trecute din mână în mână și citite cu sfințenie până aproape de vremea noastră, când slovele chirilice au împiedicat pe cei mai tineri să le folosească.

Intre scriitorii de medicină popularizată din epoca aceia, cea mai proeminentă figură mi se pare a fi doctorul Ștefan Piscupescul (sau mai târziu Episcopescul) doftor al poliției Bucureștilor.

Pe acest înaintaș al nostru, al celor ce ne ostenim pentru răspândirea bunei învățături a sănătății și igienei, luându-ne asupra oarecari priviri de ciudă și de neînțelegere, voim să-i înfățișăm dupâ o sută de ani cititorilor noștri.

Ștefan V. Piscupescul s'a născut în 1777. Data aceasta ne-o atestă pecetea tipărită pe lucrarea sa „Practica medicului de casă" și pe care vedem înfățișați doi cavaleri în armură de o parte și de alta a unui turn încununat de o coroană cu cinci vârfuri; pe turn sunt înscrise într'un medalion inițialele St. V. E. și dedesubt stă data: 1777.

Această pecete era o închipuire romantică a doctorului care urma și el moda timpului. In ascendența lui nu avusese câmpulungeanul nostru principi și nici cavaleri. Dar după cum a arătat părintele I. Răuțescu-Dragoslavele, se trăgea dintr'un episcop dela Buzău. In comunicarea sa dela Societatea de Istorie a Medicinei, părintele Răuțescu a demonstrat că doctorul Piscupescul era nepotul după mamă al altui Ștefan Piscupescul, strănepot al lui Grigore Episcop al Buzăului, care a trăit în secolul al XVIII-lea. După acest episcop și-au luat numele de Piscupescul copiii lui (dinainte) de a se călugări) și urmașii lor. Mama doctorului, de fel din Câmpulung, fusese măritată cu un Manega, pe semne ardelean. De aceia în unele dintre documentele cercetate de Părintele Răuțescu, doctorul e trecut drept „sudit chesaricesc", adică supus austriac. Numele de Piscupescul după mamă, și l-a luat mai târziu, socotindu-l probabil mai nobil.

Ștefan Piscupescul a fost mai întâi spițer. Doctorul G. Crăiniceanu în „Literatura Medicală Românească" ne spune că spițer fiind, la 25 de ani a plecat la Viena „la Universitatea Beciului", unde, cu ajutor dela Episcopia din Buzău, a studiat medicina. In 1805 și-a trecut „riguroșul" și s'a întors în țară. Aci a ocupat postul de doftor al poliției Bucureștilor.

Om învățat și întreprinzător Ștefan Piscupescul n'a înțeles să se mărginească la clientela și la postul lui de medic funcționar; el și-a pus priceperea și condeiul în slujba luminării poporului, scriind următoarele cărți:

Mijloace și leacuri de ocrotire a ciumei, alcătuite și întocmite spre ajutorul și folosul neamului Românesc, București 1824; a doua ediție în 1842.

Oglinda sănătății și a frumuseții omenești, Buc. 1829.

Apele metalice ale României Mari, cercate, descrise și însoțite de o dietetică și macroviotică Buc. 1937.

Oglinda înțelepciunii. Cunoștința sineșului, cuprinzătoare de antropologie și cosmologie, București

Practica doctorului de casă. Cunoștința apărării și a tămăduirii boalelor bărbătești, femeești și copilărești cu o prescurtare de hirurgie, de materie medică și de veterinărie; pentru doctori și norod. Buc. 1846.

Dr. Crăiniceanu, în lucrarea citată mai sus, face observația că stilul lui Piscupescul în primele lucrări abundă în genetive după felul limbei germane, în care au-

torul studiază la Viena. Astfel Piscupescul făcea fraze ca: „Iscusința culturii stării duhului veacului"; sau: „Potrivirea căldurii climei locului locuinții"; dar el știa și franțuzește, după cum reese din documentele cercetate de Părintele Răuțescu.

Piscupescul avea și preocupări morale. In „Oglinda sănătății și a frumuseții omenești" combate învățarea copiilor în limbi străine înaintea celei materne, creșterea lor de către slugi, moravurile rele, sfătuind a se întoarce lumea la cele vechi.

Apele metalice ale României Mari este cea dintâi lucrare românească privitoare la stațiunile balneare ale țării noastre. Din acest punct de vedere meritul lui Piscupescul, începător al balneologiei române, este foarte important.

In fine „Practica Doctorului de casă" este un volum de peste 500 pagini, tipărit în 1846, deci după o practică medicală de 41 ani. Aceasta este cea mai mare și cea mai bună lucrare a lui, în care aduce experiența unei vieți de muncă, reușind a da noțiuni limpezi și folositoare în raport cu starea științei depe vremea aceia. După coperta încărcată cu tot felul de titluri și jămuriri urmează o scurtă notiță, în care autorul arată că-și rezervă drepturile de reeditare și traducere. Lângă pecetea pe care am descris-o mai sus pune data, cu un an mai veche decât pe verso, și iscălește, St. V. Episcopescul.

Cartea este închinată „cu adâncă plecăciune de autorul ei", „Inalt Cinstitului Domnului Barbul de Stirbeiu, Marelui Ban și Cavaler a feluri de ordine". Urmează o „precuvântare" de 52 de pagini, după care începe materia propriu zisă.

Dar opera lui Piscupescul mai are și o altă însemnătate de primul ordin: el este cel dintâi care la noi s'a ocupat de boalele venerice și, înspăimântat de marea întindere a lor, a cerut stăpânirii să se ia măsuri de apărare. Ca medic al poliției, el își dădea seama că prostituția trebue supraveghiată și reprimată. In excelenta lucrare „Studiul asupra sifilisului în România" de d. dr. G. Z. Petrescu, conferențiar de Istoria Medicinei la Facultate, se arată cum Piscupescul, „Doktorul temniței", alarma „cinstit Komitet dohtoricesk politiei Bucureșt" împotriva spițerilor cari practicau ilicit medicina, înrăutățind starea bolnavilor venerici cu „sfârșitoare urdinări de moarte". El cerea măsuri spre a se aduce „Kăutarea bolnavilor de opște la Kanalul ei" și semna Stefan Piskupesku, Doktorul.

In aceiași ordine de idei aflăm că d. dr. P. Samarian din Călărași, autorul unei valoroase lucrări despre „Medicina și Farmacia în trecutul românesc" a descoperit „Un memoriu de taină" (secret) în manuscris al lui Piscupescul și care probabil tot la chestiunea bolilor venerice se referea.

Să ne ducem cu gândul la starea sanitară a orașului de acum o sută de ani, la murdăria hanurilor și cârciumilor, la molimile cari nu se mai isprăveau, la groaznica alimentare cu apă de gârlă și să ne amintim cu recunoștință de acei oameni ca Ștefan Piscupescul; ei luau în piept obiceiurile și năravurile înrădăcinate care înăbușeau orice năzuință spre mai bine. Au avut credință și au luptat. Au dat peste cap lespedea neîncrederei și îndărătniciei, îngăduind să se înalțe o viață mai sănătoasă și mai frumoasă, încălzită și de soarele entuziasmului.

Socotim că nu am putea încheia mai bine aceste rânduri de cinstire decât reproducând, nu pentru perimata lor valoare științifică, ci pentru pitorescul lor, aceste câteva rânduri din „Sfaturile Medicului" de acum un veac.

„NEPUTINȘA TINERII UDULUI, ERNURESIS

Această neputință are multe și mari pricini, după care se orânduesc și leacurile lor; dar pentru cele mai ușoare și mai des întâmplătoare pricini, și mai vârtos din tinerețe la copii și din bătrânețe la cei neputincioși bărbați și femei, din prea întârătare și slăbiciune a nervelor strângătorului gurii băsicei udului, de se slobod în somn, se orânduește pentru copii dimineața câte 10 picături de tinctură tonică Bestusefii, să bea, într'o lingură cu apă; iar seara câte 20 picături de spirț nitri dulce, iarăși într'o lingură cu apă; iar pentru bărbați și femei să se la îndoite picăturile de care sunt cele însărcinate oprite, fiind acea neputință a ținerii udului lor din mihanicească apăsare a sarcinei, asupra băsicei, care cu nașterea trece, și căreia picăturile acestea poate să fie prunculuț de sminteală". (pagina 402).

DR. N. VATAMANU

AETERNA LEX...

E ceru 'ntreg lumină fulguită,
Corolă cu petale de safire,
Când primăvara 'n togă aurită
Zâmbește, risipind nemărginire.
La orizontu 'n aur și dogoare,
In sfeșnice de bronzuri iluzorii,
Făclii arzând par jerbele de soare,
In templul care-și chiamă slujtorii...
Scot clopoței-lumină ghioceii
In care viața caută 'nvingătoare;
Și-anină pomii, pe gâteli, cerceii
De fluturi și albine 'n cuib de floare

In frământarea câmpului și-a firii,
In aburirea brazdei răsturnată,
Simt bucuria mută a rodirii:
Fior de fecundare re 'nviată
Și 'n raza ce-a purces din înălțime —
Ce 'n vraja-i scaldă Cruce și mormânt —
E harul îndurărilor sublime
Și taina nerostită de cuvânt...
Minune legănând seninătate
Și cuib în care mor ca să trăesc,
Tu, fără înțeles, Eternitate,
In fața ta genunchii-mi îndoesc!...

LIANA JAR.

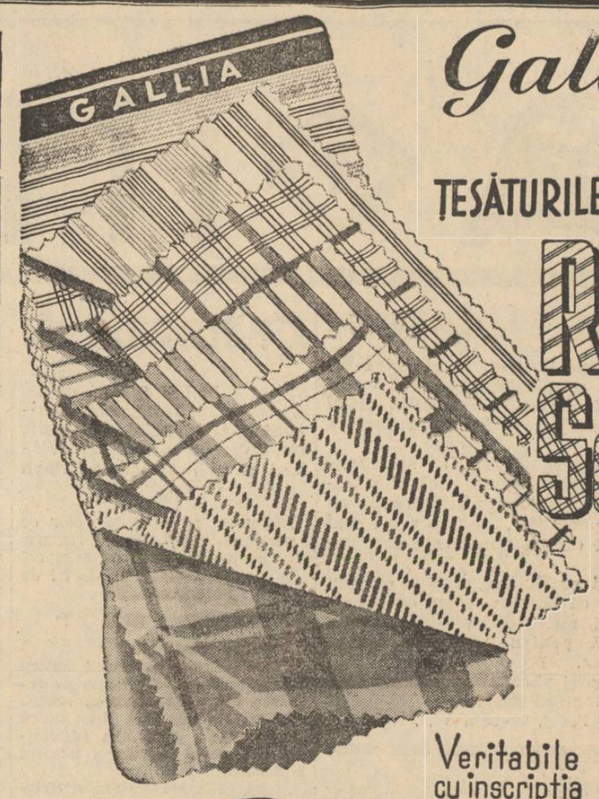

Gallia lansează TESĂTURILE de MARE SUCCES

Renella Scotella

Mătăsuri lavabile la prețul senzațional de *Lei* **125** *mtr.*

Veritabile cu inscripția *Gallia* pe liziera

Gallia

CENTRALA: STR. BĂRĂȚIEI, 2-ETAJI

SUCURSALE IN BUCUREȘTI ȘI TOATE ORAȘELE PRINCIPALE DIN ȚARĂ

Servicii de masă FINE DECORURI SPECIALE

DEPOZITELE ADMA 13, STR. COLUMBELOR, 13 TELEF. 3/7857

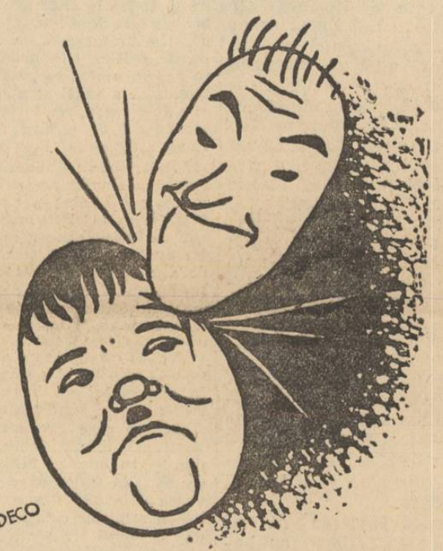

De Sărbători vă zic Poftă bună și... Slănic

PILULELE SLANIC curăță stomacul, intestinele și ficatul

Cereți la farmacii și droguerii cutii originale

Recreație și bucurie printr'o călătorie **HAPAG**

SPRE ȚĂRILE DE NORD

cu vapoarele de lux „RELIANCE", „MILWAUKEE", „PATRIA" și „ST. LOUIS"

SCOȚIA, ISLANDA și NORVEGIA
28 Iunie — 14 Iulie

SCOȚIA, ISLANDA, SPITZBERGEN și NORVEGIA
16 Iulie — 8 August
23 Iulie — 12 August
7 — 30 August

SCOȚIA, ISLANDA, SPITZBERGEN NORVEGIA și MAREA BALTICĂ
12 Iulie — 11 August

MAREA BALTICĂ și NORVEGIA
10 — 26 August

MAREA BALTICĂ și ANGLIA
1 — 17 Septembrie

Prețuri convenabile. - Plata în lei

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
București, Cal. Victoriei 84
Cernăuți, Strada Regele Ferdinand 17
Timișoara, Strada Mercy 1

Hemoroizii și nervii Dvs.

Probabil că n'ați găsit încă remediul potrivit. Cumpărați supozitoarele ANUSOL Goedecke. Veți găsi repede ușurare și vindecare. Anusol Goedecke este renumit și întrebuințat în toată lumea. Vă veți mira, că de curând vor dispare durerile jenante. Intrebați medicul Dv.

Anusol Goedecke

Antinevralgic Dr. NANU MUSCEL

INTREBUINȚAȚI CONTRA GRIPEI, MIGRENEI, NEVRALGII, ETC.

Se vinde numai în cutii originale, conținând 2 buline și cu semnătura doctorului.

Depozit Farmacia N. Popovici, București, Calea Rahovei 265. 1603

La boală combateți întâi febra!

— Iar s'a urcat temperatura. Ce-i de făcut?
— Îți fac o frictțune cu *Carmol*)* pe tot corpul și febra îți va scădea imediat.

*) Carmol este cea mai bună frictțune contra răcelei, gripei, durerilor reumatice și febrei. 1152

PODEOL contra transpirației picioarelor

Se poate trata impotența?

Da!

Oricare ar fi cauza impotenței: timiditatea, proastă funcționare a glandelor sau chiar vârsta înaintată, un tratament serios, alcătuit pe bază științifică, poate influența mult în bine această stare.

Tabletele RETON îndeplinesc aceste cerințe.

RETON-ul are la bază o formulă nouă alcătuită în urma multor încercări, care la sfârșit au fost deplin încoronate de succes.

RETON-ul se ia în următorul fel: câte trei tablete pe zi, timp de trei săptămâni, după care urmează o pauză de opt până la zece zile.

Tubul de RETON conține 25 pastile, adică o cură de opt zile.

Tabletele RETON sunt la îndemâna oricui, datorită prețului scăzut de lei 98 tubul. 1152

UROFAN

Adevăratul disolvant și eliminator al acidului uric.